

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky prof. PhDr. Michaela Ottová

Autor/autorka práce: Jan Kieweg, DIS.

Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře

Název práce: Problematika památkové péče u staveb 2. poloviny 20. století na příkladu Správní budovy Vojenských staveb

Vedoucí práce: Ing. Petr Macek, Ph. D.

Rozsah práce: 93 s. včetně literatury a obrazové přílohy

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Z tématu a anotace bakalářské práce je zřejmé, že cílem práce bylo představit stavby ve stylu brutalismu a problematiku jejich nedostatečné památkové ochrany. V práci měla být monograficky představena budova Vojenských staveb a uvedena do širšího kontextu dalších ohrožených či zaniklých staveb ze stejného období vzniku (60.–80. léta 20. stol. v ČSSR). Autor chtěl „uchopit tuto kauzu a poukázat na nefunkčnost památkového aparátu, ze kterého se pomalu ale jistě stává fenomén“.

Za šťastné u této práce považuji její členění. V první části (kapitola 1–6) je podán přehled vzniku brutalistní architektury ve světě a jejího ohlasu v rámci společenského zřízení ČSSR. Tato část je zdařilým přehledem, odkazujícím věcně k dosavadní literatuře. Významné stavby jsou představeny ve svých specifikách a dokumentovány obrazovým doprovodem. Postrádám zde ovšem půdorysy staveb.

Druhá část práce pojednává jak o samotné administrativní budově Vojenských staveb (budově od roku 2020 hrozí demolice), která měla být monograficky představena, tak o stylově příbuzných stavbách v České republice, které autor používá jako vhodný precedens k situaci kolem budovy Vojenských staveb. Jde o stavby již zbořené, demolicí ohrožené, či stavby problematicky nově zrekonstruované. Zapojení vybraných staveb s „podobným osudem“ považuji za velmi vhodné dokreslení společenské situace a vztahu současné společnosti ke stavbám vzniklým za normalizační éry socialistického Československa.

Samotná monografie budovy Vojenských staveb je velmi stručná, má pouhých sedm stran (s. 34–40), není zde žádná plánová dokumentace, odkaz na stavebně historický průzkum je chybně citován, informace a dokumentace z něj jsou použity reduktivně (viz <https://pamatkovykatalog.cz/budova-vojenske-stavby-21069317>), NPÚ ÚOP v Praze, průzkumy, posudky, zprávy, P 251, Krušinová, Alena, Stavebněhistorický průzkum, objekt čp. 1881/II, k. ú. Nové Město, Boženy Němcové 5, Praha 2; NPÚ ÚOP v Praze, plánová dokumentace, PPD 70, DÚ, Č.P., 181 ULICE BOŽENY NĚMCOVÉ, PRAHA 2:

ODSTRANĚNÍ STAVBY). Popis kauzy směřující k demolici domu je chybně interpretován: V souvislosti s návrhem na prohlášení kulturní památkou se uvádí na s. 38: „V ideálním případě by mohla být budova prohlášena za movitou kulturní památku v památkové zóně poblíž památkové rezervace.“ Tato věta působí velké pochybnosti, zda se autor práce vůbec orientuje v základních otázkách památkové ochrany – budova nemůže být movitá, nalézá se v památkové rezervaci hl. m. Prahy (vyhlášené roku 1971) a je pod ochranou světového dědictví UNESCO (ÚSKP 1 – historické centrum Prahy od roku 1992) – viz památkový katalog přístupný on-line. Věcné chyby jsou též v pozn. č. 115 – „správný řád“ – místo "správní řád"; pozn. 116 – zaměňuje památkovou zónu s památkovou rezervací (!). Závěr kapitoly o nutnosti zachování budovy je stručný a nedostatečně odborně argumentovaný, odkazuje pouze na ústní svědectví K. Bečkové – viz s. 39 (!).

Další budovy, či spíše kauzy budov, vybrané coby vhodný příklad pro srovnání s budovou Vojenských staveb, jsou zpracovány velmi povrchně. Z jejich uvedení bohužel nevyplývá srovnání ani další interpretace, kterou bychom očekávali v závěru práce. Stavební kauzy nemají důkladně probranou literaturu, zcela chybí informace z Věstníku Klubu za starou Prahu (všechna čísla jsou dostupná on-line) či z webových stránek Klubu, kde jsou uvedeny i kauzy dnes už neaktuální. Do závěrečné části práce se snaží autor začlenit koncept ochrany modernistické poválečné architektury, vycházející ze současných mezinárodních příkladů. Pod vlivem názorů prof. Šváchy hodnotí Kieweg současnou situaci ve světě a u nás jako důsledek „hegemonie neoliberalismu a neokonzervativismu“. Uvedená hodnocení tvoří ovšem jen útržky názorů nejen Šváchy, ale i dalších konkrétních osobností, které autor pouze doplňuje smutnou statistikou staveb s památkovou ochranou. Řešení svízelné situace vidí autor v občanské iniciativě, mezioborové spolupráci, důkladné analýze staveb, prováděné konkrétními odborníky, a též v edukaci veřejnosti pomocí představení významných příkladů staveb.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Na celku práce lze ocenit zejména výběru tématu, společenské angažovanosti autora a ne zcela typické používání ústních zdrojů, komentářů a rozhovorů, které autor vedl s celou řadou osobností. Problematictější je úroveň zpracování druhé části, její povrchnost a nedůkladnost stylistické a jazykové redakce. Zacházení s odbornou terminologií je místy problematické (viz např. ikonologie – není metoda k představení architektury na ikonických příkladech – s. 58)!! Kausalita, nejsou mn. číslem od podstatného jména kauza.

Práce působí dojmem, jako by ji psala „rozdvojená“ osobnost. První část je věcná, nepostrádá standardy vědecké práce. Druhá část je neučesanou, spíše klipovitou sumou informací k tématu (ne)ochrany architektonického kulturního dědictví nedávné minulosti. Aktivistický rozměr práce, který je samozřejmě hodný ocenění, zde bohužel přerostl práci badatele, absolventa bakalářského oboru dějiny umění.

Přes uvedené výtky bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit, v závislosti na způsobu obhajoby práce, stupněm velmi dobře či dobře.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 6.9.2022

Podpis: